

Professor B.M. Wepster overleden

Op 24 augustus jl. overleed na een kortstondig ziekbed Bartholomeus Meindert (Bertus voor vrienden) Wepster, van 1959-1985 hoogleraar in de theoretische organische scheikunde te Delft. Op 8 september zou hij de leeftijd van 72 jaar bereikt hebben.

Na opgegroeid te zijn in Dordrecht studeerde Wepster scheikundige technologie te Delft en werd daar al snel geboeid door de organische chemie, met name de meer theoretische kant daarvan. In 1942 trad hij als student assistent in dienst van de toenmalige TH.

Na ir-diploma (1946) en promotie (1947) bij prof. P.E. Verkade volgde een post-doc jaar bij C.K. Ingold en E.D. Hughes te Londen.

Verkade zag het belang van de theoretische beschouwingen in de organische chemie goed in en in een onderhoud op King's Cross Station bood hij de jonge Wepster een lectoraat te Delft aan. Met een openbare les waarin zaken als het belang van molecuulmodellen, mesomerie in grond- en tussentoestand, en sterische effecten bij substitutie helder uiteengezet werden, werd dit in 1948 aanvaard.

Molecuulmodellen hebben steeds Wepsters aandacht gehouden. Ten behoeve van colleges liet hij een groot formaat Dreiding-type eenheden vervaardigen waar we nog steeds gebruik van maken. Het ambt van gewoon hoogleraar werd in 1959 aanvaard met de rede 'De theorie van de praktijk van de organische scheikunde'.

Vanaf 1948 kende Delft een 3e jaars college Theoretische Organische Chemie, waarbij lector (later prof.) Wepster altijd met pijp in hand of mond arriveerde, om vervolgens een

tot in de puntjes verzorgd en op het bord gesteund betoog te houden waarbij verband gebracht werd in het grote feitenmateriaal van da organische chemie. Regelmatig horen we oud-Delftenaren zeggen later veel gehad te hebben aan het Wepster-college!

Onderwijs werd zeker met plezier gegeven, maar professor Wepsters hart lag toch primair bij het onderzoek, uitgevoerd met studenten, met promovendi (ondergetekenden hebben daartoe mogen behoren) en misschien wel het allerliefst met professional-medewerkers zoals de gebroeders Hoefnagel waarmee hij vele jaren heeft samengewerkt.

In 120 wetenschappelijke publikaties zijn twee grote lijnen van onderzoek aanwijsbaar waarmee internationale bekendheid verkregen werd; een serie publikaties, aansluitend op zijn dissertatie "Steric Effects on Mesomerism", (ongeveer 20 afleveringen). Daarna de serie "Substituent Effects" waarin deel I (A simple re-evaluation of the Hammett ρ relation) een zgn. "Classic" werd en deel 14 niet zo lang geleden verscheen. Het gaat hierbij veelal om zeer omvangrijke publikaties. Hier is het professor Wepster, na zijn pensionering nog graag en frequent gezien op het Laboratorium voor Organische Chemie en Katalyse, niet gegeven geweest het werk af te ronden. Er stonden nog verschillende publikaties op het programma.

Professor Wepster was beslist geen vlagschrijver. Een publikatie kwam minutieus tot stand, in een aantal opvolgende versies, en tabellen, noten, verwijzingen werden meervoudig gecheckt. Leerzaam voor zijn co-auteurs.

Professor Wepster had zelf hier ervaring opgedaan bij zijn eigen leermeester, professor Verkade, waarmee hij een unieke combinatie vormde, wederzijds met een groot vertrouwen

en respect opererend. Professor Verkade, meer extravert maar soms grillig, en professor Wepster, genuanceerd en modererend.

Van professor Wepsters nevenactiviteiten noemen wij 4 jaar voorzitter Studentensportstichting, zeker met veel genoeg gedaan en daarna 3 jaar voorzitter van de afdeling Scheikundige Technologie, met gemengde gevoelens daarna. Enerzijds hoogtij zoals bij de uitreiking van ingenieur-diploma's waarbij professor Wepster steeds weer erudiete en humoristische speeches hield, anderzijds enkele lastige affaires waarbij de gentleman Wepster het niet gemakkelijk had. Tot 1969 duurde zijn voorzitterschap.

Heel geslaagd functioneerde professor Wepster in de laatste 7 actieve jaren als vervangend rector bij promoties. Hier wist hij precies de juiste toon te vinden en eenieder, de promovendus voorop, op zijn gemak te stellen. Vele jaren was hij voorts secretaris-penningmeester van het Hoogewerff-Fonds. Aan de ontwikkeling van het Delftse organische lab. waar professor Wepster ruim 50 jaar mee verbonden was, heeft hij geweldig bijgedragen en aan die van zijn medewerkers, die hij enerzijds stimuleerde tot accurate onderzoeksprestaties en die hij anderzijds veel vrijheid bood om eigen wegen te behandelen.

Met enkele trefwoorden gekarakteriseerd was professor Wepster:

- aimabel maar toch vasthoudend.
- voorzichtig maar tot zeer humoristische uit- en toespraken in staat.
- sportief en loyaal.
- gehecht aan goede oude zaken.
- research gedreven met volle inzet en precisie werkend.

Een gentleman-scientist ging heen. Ons laboratorium zal hem node missen.

H. van Bekkum/B. van de Graaf.